

ΠΡΥ 003

**ΜΕΤΑΓΝΩΣΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΟ
ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΠΩΣ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ**

ΑΠΟ: ΚΥΡΙΑΚΟ ΧΑΤΖΗΤΤΟΦΗ (ΜΟΥΣΙΚΗΣ)

Η μετάγνωση στο μάθημα της μουσικής. Επιτυγχάνεται με το να μπορέσουν οι μαθητές στο τέλος του μαθήματος να μπορούν να ξεχωρίζουν τις διαφορές του μουσικού ήχου από τους απλούς ήχους που χαρακτηρίζονται ως θόρυβοι. Αυτό θα επιτευχθεί έχοντας σαν βάση τον τρόπο σκέψης και τις δεξιότητες που διδάχθηκαν οι μαθητές. Πρέπει στο τέλος του μαθήματος να μπορούν να διακρίνουν τις ιδιότητες του ήχου που είναι τέσσερις. Οι ιδιότητες αυτές είναι το ύψος, η διάρκεια η ένταση η χροιά. Το ύψος είναι αυτό που κάνει τον ήχο να ξεχωρίζει ανάλογα με το πόσο ψηλός ή πόσο βαθύς είναι και πόσο. Η διάρκεια έχει να κάνει με χρόνους, και το πόσο χρόνο διαρκεί ένας ήχος μέχρι να τελειώσει. Η ένταση έχει να κάνει με το πόσο δυνατός ή χαμηλός είναι ο ήχος. Τέλος το χρώμα το ηχόχρωμα ενός ήχου χαρακτηρίζεται ως χροιά. Αναλύοντας τους όλα αυτά με παραδείγματα θα πρέπει στην συνέχεια θα πρέπει να τους διδαχθεί η δεξιότητα να μπορούν και οι ίδιοι να δημιουργούν τέτοιους ήχους, κάνοντας διάκριση κατά ύψος διάρκειας ένταση και χροιά. Ο καθηγητής θα πρέπει στο τέλος να τους εμπεδώσει τη διαφορά του μουσικού ήχου με τον θόρυβο. Θα φτάσουμε στο αποτέλεσμα όπου θα τους δείξουμε ότι ο μουσικός ήχος και ο θόρυβος έχουν σαν κοινά χαρακτηριστικά τη διάρκεια, την ένταση και τη χροιά. Η βασική όμως διαφορά των δύο είναι το ύψος, διότι θα δουν ότι σταθερό ύψος έχουν μόνο οι μουσικοί ήχοι και όχι οι θόρυβοι. Όταν λέμε σταθερό ύψος εννοούμε ένα ήχο όπου με τη σταθερότητα του χαρακτηρίζεται ως φθόγγος (νότα).

Πορεία διδασκαλίας

(α) Πρώτα πρέπει να γίνει εισαγωγή με απλά παραδείγματα με ήχους που μπορεί να προέρχονται από τη φύση. Ήχους που προέρχονται από μουσικά όργανα κλπ. Να μπορέσουν να δουν ότι και στη φύση, και στα μουσικά όργανα, και στην ανθρώπινη φωνή υπάρχουν και μουσικοί ήχοι και θόρυβοι. Πρέπει οι μαθητές να έρθουν σε επαφή σε αυτό το μέρος με διάφορα παραδείγματα.

(β) Να ζητηθεί ακολούθως από τους ίδιους μαθητές να δημιουργήσουν διάφορους ήχους και να τους κατατάξουν ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους. Ακολούθως να εξηγήσουν τις διαφορές τους και πως τους κατέταξαν.

(γ) Να τους εξηγηθεί με διάφορα μέσα τις έννοιες ύψος, διάρκεια, ένταση και χροιά.

(δ) Ο καθηγητής πρέπει να τους αποδείξει ότι όπως και οι μουσικοί ήχοι, έτσι και οι μη μουσικοί ήχοι είναι μέρος της μουσικής, και σαν προέκταση της φύσης.

(ε) Να ενθαρρύνουν οι μαθητές στο να δημιουργήσουν απλές συνθέσεις με διάφορους ήχους και από τις δύο κατηγορίες, μέσω της συνεργατικής δημιουργίας.

(στ) Να γίνει ένα ξεχωριστό μάθημα όπου με διάφορα μέσα να παρουσιαστούν διάφορα είδη μουσικής, και κατά τη διάρκεια της ακρόασης ο καθηγητής να υποδεικνύει τις διαφορές των ήχων.

(ζ) Να έχουν την ευκαιρία οι μαθητές να έρθουν σε επαφή με πολλά είδη της μουσικής όπως ποπ, ροκ, τζαζ, και όχι μόνο κλασσική. Με αυτό τον τρόπο μέσα από τη μουσική που οι ίδιοι ακούουν και αγαπούν να κατανοήσουν τις διαφορές. Όταν γίνονται παραδείγματα με μουσική που αγαπούν τότε θα θυμούνται και θα κατανοούν το αποτέλεσμα καλύτερα. Θα μπορέσουν επίσης με είδη μουσικής όπως η τζαζ (αφρικανικής προέλευσης) όπου γίνεται χρήση πολλών κρουστών ήχων να δουν ότι και οι θορύβοι μπορούν να είναι αναπόσπαστο κομμάτι της μουσικής και του μουσικού ήχου.

(η) Επίσης η προβολή μιας κινηματογραφικής ταινίας είτε ενός ντοκυμαντέρ. Θα μπορούσε να επισφραγίσει την μεταγνώση. Τα οπτικοακουστικά μέσα, κυρίως τα οπτικά σε τέτοιες περιπτώσεις έχουν μεγάλη δύναμη στο να εμπεδωθεί η γνώση και να μπορούν οι μαθητές να θυμούνται αυτά που έχουν μάθει. Θα μπορέσουν να διακρίνουν ότι στον κινηματογράφο, στο θέατρο, το χορό, στις διαφημίσεις η μουσική επένδυση παίζει σημαντικό ρόλο, επίσης θα δουν ότι σε αυτές τις επενδύσεις υπάρχουν όλων των ειδών οι ήχοι.

Σκοπός αυτής της ενότητας είναι να ενθαρρυνθεί η παρατηρητικότητα και η κριτική ανάλυση για να μπορούν οι μαθητές να ξεχωρίζουν τους μουσικούς ήχους και να μπορούν να τους κατατάξουν ως μουσικούς ή μη.

(α) Σκοπός επίσης είναι να γίνει πρακτική εφαρμογή της διδασκαλίας σύμφωνα με τα πορίσματα της σύγχρονης θεωρίας της διδασκαλίας – μάθησης.

(β) Ο μαθητής να κτίσει τις γνώσεις αυτές μέσα από εσωτερικές διεργασίες που οδηγούν σε γνωστικές δομές. Η σκέψη και η μάθηση θα κτιστεί με ενεργητική επεξεργασία των ερεθισμάτων που δέχονται.

(γ) Να μάθει ο μαθητής να ερευνά τη μουσική και να θέτει κωδικούς που θα βοηθούν την επικοινωνία.

(δ) Το ενδιαφέρον στο μάθημα αυτό θα κτιστεί με το να εκφράσουν οι ίδιοι οι μαθητές να εκφράσουν τις ιδέες τους για τους μουσικούς ήχους.